

21.04.2022

Dnro 44/03.04.04.04.29/2022

Asia Karanteeniin määräämistä koskeva valitus

Valittaja

[REDACTED]
[REDACTED]

Päätös, josta valitetaan

[REDACTED] tartuntataudeista vastaava lääkäri 4.1.2022

[REDACTED] tartuntataudeista vastaava lääkäri on määrännyt [REDACTED] yleisvaaralliselle tartuntataudille (covid-19) altistumisen vuoksi tartuntatautilain 60 §:n nojalla karanteeniin tartunnan leviämisen ehkäisemiseksi ajalle 7.–17.12.2021.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valituksenalainen päätös on kumottava. [REDACTED] on velvoitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut 200 eurolla.

Perusoikeuksiin puuttumiset on aina perusteltava mahdollisimman tarkasti. Näin ei kuitenkaan ole tässä karanteenipäätöksessä toimittu. Päätöksessä ei perustella millään tavalla, miten [REDACTED] olisi altistunut yleisvaaralliselle tartuntataudille tai olisi perustellusti altistunut sille. Päätöksessä ei ole mitään kuvausta siitä, missä yhteydessä väitetty altistuminen on tapahtunut. Päätöksessä ei kerrota edes sitä, mistä tiedetään, että juuri [REDACTED] on altistunut koronalle. Perustelujen puuttumisen vuoksi karanteeniin määrätty ei saa riittävää oikeussuojaa, mikä jo sinänsä tekee tehdystä karanteenipäätöksestä laittoman.

[REDACTED] ei ole missään vaiheessa tutkittu, vaan tartunnan jäljityksen työntekijä on määrännyt hänet pelkän epäillyn altistumisen vuoksi karanteeniin 10 päiväksi. Tartuntatautilain 60 §:n mukaan karanteenin voi määrätä ainoastaan kunnan tai sairaanhoitopiirin virassa oleva tartuntatautilääkäri. [REDACTED] ei ole ollut koronataudin oireita missään vaiheessa. Karanteenia ei tule määrätä heppoisin perustein, kuten tässä tapauksessa on toimittu. [REDACTED] ei ole karanteeniaikana

päässyt käymään ulkona, eikä hän ole voinut ottaa kavereitaan vastaan. Näillä asioilla on ollut häneen negatiivinen vaikutus.

Tartuntatautilääkäri ei ole edes nähnyt [REDACTED], joten hän ei ole voinut laatia tästä diagnoosia, jonka perusteella karanteeni olisi voitu määrätä. Näin tartuntatautilääkäri ei ole voinut päättää, onko yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen vaara ollut ilmeinen, eikä sitä, olisiko taudin leviämistä voitu muulla tavoin estää. Tässä tapauksessa tartuntatautilääkäri on luottanut sellaisen henkilön lausuntoon, joka ei voi diagnoosia asettaa. Näin ollen lääkäri ei myöskään ole voinut tulla vakuuttuneeksi siitä, että hänen tekemä karanteenipäätös perustuisi näyttöön ja hyviin hoito- ja toimintakäytäntöihin. Viranomaisen toimi on verrattavissa mielivaltaiseen toimeen, joka on kielletty muun muassa Euroopan ihmisoikeussopimuksessa. Kun [REDACTED] on koko karanteeniajan ollut oireeton, ei tartuntatautilain 60 §:ssä mainittu edellytys siitä, että henkilö voidaan asettaa karanteeniin, mikäli tartuntataudin leviämisen vaara on ilmeinen, ole toteutunut.

Asian käsittely ja selvittäminen

[REDACTED] tartuntataudeista vastaava lääkäri on antanut lausunnon.

Valittaja on antanut vastaselityksen.

Valittaja on antanut oikeudenkäyntikulujen perusteita koskevan täydennyksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus vahvistaa, että [REDACTED] tartuntataudeista vastaavan lääkärin tartuntatautilain 60 §:n nojalla tekemä päätös ei ole jäljempänä perusteluissa lausutuista syistä lainmukainen. Koska ajanjakso, jolle päätöksen mukainen määräys on annettu, on jo päättynyt, lausuminen asiasta enemmälti raukeaa.

Hallinto-oikeus velvoittaa [REDACTED] korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut 200 eurolla.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Tartuntatautilain 60 §:n 1 momentin mukaan jos yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen vaara on ilmeinen eikä taudin leviämistä voida muulla tavoin estää, virkasuhteinen kunnan tartuntataudeista vastaava lääkäri tai virkasuhteinen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava lääkäri voi päättää henkilön karanteenista enintään yhden kuukauden ajaksi. Päätös karanteenista voidaan

tehdä henkilölle, jonka on todettu tai perustellusti epäilty altistuneen yleisvaaralliselle tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillylle tartuntataudille.

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun, sekä mainittava sovelletut säännökset. Hallintolain 45 §:n 2 momentin 1 ja 5 kohtien mukaan päätöksen perustelut voidaan jättää esittämättä muun ohella, jos tärkeä yleinen tai yksityinen etu edellyttää päätöksen välitöntä antamista, tai jos perustelemisen on muusta erityisestä syystä ilmeisen tarpeetonta.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

███ käy █████ päiväkotiä, jossa on 7.–8.12.2021 ollut henkilö, jolla on todettu positiivinen koronataartunta.

█████ tartuntataudeista vastaavan lääkärin antaman lausunnon mukaan karanteeniin määrääminen on perustunut positiivisen laboratorionäytteen antaneen henkilön eli indeksin läsnäoloon riittävän pitkän ajan samassa tilassa █████ kanssa. Karanteenimääräys on tehty tartuntatautilakiin perustuvien sosiaali- ja terveysministeriön sekä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen ohjeiden perusteella tartunnan jäljityksen todettua altistumisen olleen riittävän pitkän karanteeniin määräämistä varten. Tartuntatautilääkäri tekee arvion altistumisesta tartuntatautilain ja tautitilanteen perusteella. Arviota ei voi tarkemmin avata positiivisen näytteen antaneen henkilön tietosuojan perusteella.

Hallinto-oikeus toteaa, että henkilön määräämisessä karanteeniin tartuntatautilain nojalla on kysymys tämän perusoikeuksia rajoittavasta päätöksestä. Tällöin asianosaisen oikeusturvan toteutumisen kannalta korostuu vaatimus päätöksen perustelujen riittävyydelle ja selkeydelle. Riittävät perustelut antavat edellytyksiä harkita päätöksen oikeellisuutta ja muutoksenhaun tarvetta. Päätöksen perustelemisen antaa myös tuomioistuimelle edellytykset valituksenalaisen päätöksen lainmukaisuuden arvioimiselle. Kun karanteenimääräys perustuu yleisvaaralliselle tartuntataudille altistumiseen, on päätöksestä käytävä ilmi, mihin karanteeniin määrättävän ja hänen seurassaan olleen koronataartunnan saaneen henkilön käyttäytymiseen, oleskeluun tai niihin rinnastettavissa oleviin seikkoihin perustuen altistumisen on todettu tapahtuneen. Perustelujen keskeisenä tarkoituksena on nimenomaan se, että asianosaisen on saatava tietää hallintopäätöksen perusteena olevat konkreettiset seikat.

Valituksenalaisen päätöksen perustelujen ja █████ tartuntataudeista vastaavan lääkärin antaman lausunnon perusteella █████ karanteeniin määrääminen on perustunut covid-19-taudille altistumiseen. Valituksenalaisen päätöksen perusteluista ei kuitenkaan ilmene, millä perusteilla █████ on todettu altistuneen kyseiselle taudille. Hallinto-oikeus katsoo, että päätöstä ei näin ollen ole riittävästi perusteltu ilmoittamalla, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun. Myöskään █████ tartuntataudeista vastaavan lääkärin hallinto-oikeudelle toimittamassa lausunnossa ei ole █████

oikeusturvan kannalta riittävällä tavalla perusteltu sitä, mihin tosiseikkoihin perustuen [REDACTED] altistumisen covid-19-taudille voidaan katsoa tapahtuneen. Perustelujen puutteita ei voi hyväksyttävästi selittää covid-19-taudin tunnetun alkulähteen eli indeksin suojaamisella.

Edellä lausutun perusteella hallinto-oikeus katsoo, etteivät valituksenalaisen päätöksen perustelut niiden puutteellisuuden vuoksi täytä hallintolain 45 §:n 1 momentissa hallintopäätökselle asetettuja vaatimuksia. Asiassa ei ole myöskään osoitettu, että perustelujen esittämättä jättämiselle olisi ollut hallintolain 45 §:n 2 momentin mukaisia edellytyksiä. [REDACTED] tartuntataudeista vastaavan lääkärin tekemä [REDACTED] koskeva karanteenipäätös olisi tämän vuoksi kumottava. Koska ajanjakso, jolle määräys on annettu, on jo päättynyt, enempi lausuminen asiassa kuitenkin raukeaa.

Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Pykälän 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Asiassa annettu ratkaisu erityisesti huomioon ottaen olisi kohtuutonta, mikäli valittaja joutuisi itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Tämän vuoksi hallinto-oikeus on velvoittanut [REDACTED] korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut edellä ratkaisuosasta ilmenevällä tavalla.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Valituslupa, yleinen).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Jari Kostilainen ja Arto Rousti sekä asiantuntijajäsen Terhi Tapiainen.

Esittelevä jäsen   Arto Rousti

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös   valittajan asiamies, sähköpostitse (sec)

Oikeudenkäyntimaksu
maksutta

Jäljennös maksutta   [REDACTED] tartuntataudeista vastaava lääkäri, kirjeitse

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Osoite: PL 189 (Isokatu 4, 3. krs), 90101 OULU

Puhelin: 029 56 42800 **Telekopio:** 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>